

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW W BYDGOSZCZY

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34
Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dn. 19.03.2002 r.

Znak: RBG-563-S-1/01/AB/2868

Miejski Rzecznik Konsumentów
w Toruniu
ul. Kopernika 20/22
87-100 Toruń

Decyzja nr RBG 5/2002

- I. Na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 r. Nr 122, poz. 1319 – ustawa), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes Urzędu) postanawia się zamknąć postępowanie wyjaśniające prowadzone na podstawie wniosku Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Toruniu, podnoszącego zarzut zawarcia porozumienia cenowego na rynku detalicznej dystrybucji gazu płynnego (auto-gazu) na terenie miasta Torunia.
- II. Na podstawie art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 85 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego z jakim wystąpił Miejski Rzecznik Konsumentów w Toruniu (Rzecznik) w związku ze stawianym zarzutem zawarcia porozumienia cenowego naruszającego konkurencję, odmawia się wszczęcia postępowania antymonopolowego przeciwko następującym, detalicznym dystrybutorom auto-gazu na terenie miasta Torunia:
  1. Firma Handlowa „OKTAN” Sp. jawna A. Kozieł & Z. Mroczek
ul. Chrobrego 135/137, 87-100 Toruń;
  2. Spółdzielnia Pracy „TRANSPORTOWIEC”
ul. Błażyńskich 10/20, 87-100 Toruń;
  3. ARAL SERVICE CENTER Mirosław Radomski
ul. Szosa Lubicka 159/161, 87-100 Toruń;
  4. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MOTO-POL Sp. jawna
Maria Ledóchowska-Pszuk, Jan Ledóchowski
ul. Matejki 30/1, 87-100 Toruń;

5. F.H.U. „WATO” s.c.
ul. Kościuszki 65, 87-100 Toruń;
6. BP Express Sp. z o.o. w Krakowie
ul. Jasnogórska 1, 31-538 Kraków;
7. F.H.U. „STAWOJ” Ewa Cieśla
ul. Warszawska 16/4, 87-100 Toruń;
8. Firma Handlowo-Usługowa „ELGAS” s.c.
Elżbieta i Andrzej Prządka
ul. Kujawska 1, 87-100 Toruń;
9. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Warszawie
ul. Chemików 7, 09-411 Płock;
10. Statoil Polska Sp. z o.o.
ul. 29 Listopada 10, 00-465 Warszawa;
11. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „M-GAZ” Zbigniew Majchrzak
ul. Koniuchy 6/10, 87-100 Toruń.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 20.11.2001 r. Miejski Rzecznik Konsumentów w Toruniu wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego oraz w razie potwierdzenia się zarzutów, o wszczęcie postępowania antymonopolowego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy, przeciwko dystrybutorom gazu płynnego na terenie miasta Torunia w związku z informacją podaną w programie „Zbliżenia” Telewizji Bydgoszcz (TVP 3) w dniu 19.11.2001 r mówiącą o zmowie cenowej na poziomie ceny 1,29 zł/litr gazu płynnego (auto-gazu).

Na podstawie złożonego wniosku, po ustaleniu podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie detalicznej sprzedaży paliw płynnych na terenie Torunia, Prezes Urzędu postanowieniem z dnia 18.12.2001 r. wszczął postępowanie wyjaśniające celem wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy) uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego i wyjaśnień uczestników, Prezes Urzędu dokonał następujących ustaleń faktycznych:

Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż auto-gazu na terenie Torunia:

1.

Firma Handlowa „OKTAN” Sp. jawna A. Kozieł & Z. Mroczek ul. Chrobrego 135/137, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak cenę 1,29 zł/l stosował w okresie ok. 10 dni w listopadzie 2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	chęć poprawienia marży
obecna cena	1,18 zł/l bądź 1,14 zł/l
rentowność	3,08%

2.

Spółdzielnia Pracy „TRANSPORTOWIEC” ul. Błażyńskich 10/20, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	nie najwyższa stosowana cena w 2001 r. to 1,24 zł/l
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	-
obecna cena	1,17 zł/l
rentowność	„minimalna”

3.

ARAL SERVICE CENTER Mirosław Radomski ul. Szosa Lubicka 159/161, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak od 16.11.2001 r. do 16.12.2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	przywrócenie opłacalności sprzedaży wobec podwyższenia ceny zakupu przez dostawcę i wzrostu wysokości podatku akcyzowego
obecna cena	1,24 zł/l
rentowność	6,57%

4.

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MOTO-POL Sp. jawna Maria Ledóchowska-Pszuk, Jan Ledóchowski ul. Matejki 30/1, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak od 10.02.2001 r. do 13.02.2001 r. od 12.11.2001 r. do 17.11.2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	naśladownictwo – za notowaniami zamieszczonymi w Rzeczpospolitej
obecna cena	1,24 zł/l
rentowność	niemożliwa do wyliczenia – działalność marginalna

5.

F.H.U. „WATO” s.c. ul. Kościuszki 65, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	nie

przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	-
obecna cena	-
rentowność	zmniejsza się drastycznie

6.

BP Express Sp. z o.o. w Krakowie ul. Jasnogórska 1, 31-538 Kraków Stacja Paliw BP Merkury ul. Szosa Lubicka 109 87-100 Toruń Stacja Paliw BP Mars ul. Bydgoska 30 87-100 Toruń Stacja Paliw BP Jowisz ul. Grudziądzka 108/112 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak od 14.11.2001 r. do 16.12.2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	dostosowanie do ceny auto-gazu wprowadzonej na stacji referencyjnej CPN
obecna cena	1,22 zł/l
rentowność	na granicy opłacalności

7.

F.H.U. „STAWOJ” Ewa Cieśla ul. Warszawska 16/4, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	nie
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	-
obecna cena	1,17 zł/l
rentowność	na granicy opłacalności

8.

Firma Handlowo-Usługowa „ELGAS” s.c. Elżbieta i Andrzej Prządka ul. Kujawska 1, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak październik 2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	-
obecna cena	-
rentowność	-

9.

Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Warszawie ul. Chemików 7, 09-411 Płock Stacja Paliw nr 577 ul. Lubicka 55 87-100 Toruń Stacja Paliw nr 1057 ul. Łódzka 81-85 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak od 9.11.2001 r. do 2.12.2001 r. – nr 577 od 9.11.2001 r. do 17.12.2001 r. – 1057
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	podwyżki cen hurtowych przez dostawców oraz analiza otoczenia konkurencyjnego
obecna cena	1,19 zł/l
rentowność	za rok 2001 3,95% - nr 577 -0,46% - nr 1057

10.

Statoil Polska Sp. z o.o. ul. 29 Listopada 10, 00-465 Warszawa Stacja Paliw ul. Szosa Lubicka 62 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak od 14.11.2001 r. do 20.11.2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	cena zakupu oraz analiza otoczenia konkurencyjnego
obecna cena	1,19 zł/l
rentowność	zysk brutto za okres październik – grudzień 2001 r. 24,43%

11.

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „M-GAZ” Zbigniew Majchrzak ul. Koniuchy 6/10, 87-100 Toruń	
czy stosował cenę 1,29 zł/l i data jej wprowadzenia	tak przez około dwa tygodnie w listopadzie 2001 r.
przyczyna wprowadzenia ceny jak wyżej	chęć zwiększenia opłacalności sprzedaży
obecna cena	1,17 zł/l
rentowność	0.08%

Prezes Urzędu zważył co następuje:

Rozpatrywanym rynkiem właściwym w rozumieniu art. 4 pkt 8 ustawy był w niniejszej sprawie rynek detalicznej dystrybucji gazu płynnego do tankowania samochodów w mieście Toruniu (auto-gazu), sprzedawanego na stacjach paliw.

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu ustalił, że cena auto-gazu w wysokości 1,29 zł/l była stosowana przez ośmiu spośród jedenastu ustalonych sprzedawców (łącznie 14 punktów dystrybucji). Była podwyższana do tej wysokości najczęściej w okresie od 9 do 16 listopada 2001 r. Okres w jakim była stosowana, wynosił od kilku dni do około miesiąca i był zróżnicowany. Był to okres krótki, który nie pozwala na przyjęcie, iż ewentualne porozumienie doprowadziło do trwałego ukształtowania się anty-konkurencyjnych warunków funkcjonowania rynku.

Nie posiadając bezpośrednich dowodów wskazujących na zawarcie porozumienia, Prezes Urzędu był zmuszony do analizy opłacalności prowadzenia przedmiotowej działalności przez podmioty wymienione w sentencji decyzji. Z dokonanych ustaleń wynika, iż rentowność firm zajmujących się dystrybucją auto-gazu jest niewielka, a cena w wysokości 1,29 zł/l w okresie jej stosowania zapewniała uzyskanie jedynie niewielkiego zysku i nie może być wobec tego uznana za nadmiernie wygórowaną i naruszającą interes konsumentów.

Z przedstawionych przez badanych przedsiębiorców informacji wynika, że podwyższenie ceny gazu do kwoty 1,29 zł/l nie miało charakteru skokowego, a było wynikiem panującej już w okresie wcześniejszym tendencji wzrostu cen, uzasadnianej przez przedsiębiorców wzrostem ceny zakupu gazu u dostawców hurtowych oraz wzrostem obciążeń z tytułu podatku akcyzowego. Prezes Urzędu zauważył, że powszechną praktyką przedsiębiorców funkcjonujących na analizowanym rynku jest kierowanie się cenami stosowanymi przez konkurentów, czyli tzw. naśladownictwo, które jednak nie jest wynikiem kompromisu pomiędzy przedsiębiorcą naśladowującym a liderem cenowym, lecz wynikiem obserwacji rynku i dostosowania się do obowiązujących na nim cen. Na podstawie uzyskanych informacji o rentowności, Prezes Urzędu doszedł do wniosku, że dostosowanie, o którym mowa było koniecznością wobec rosnących kosztów prowadzonej działalności. Prowadząc działalność na granicy opłacalności, dystrybutorzy auto-gazu starali się jedynie nie ustalać cen wyższych niż konkurenci. Gdyby przyjęli cenę niższą od 1,29 zł/l naraziliby się na poniesienie straty, a gdyby podwyższyli cenę powyżej tej kwoty, naraziliby się na utratę części klientów. W tej sytuacji należy uznać, iż z uwagi na optymalny – z punktu widzenia konsumentów – poziom ceny, przedsiębiorcy jak w sentencji decyzji działali w warunkach bardzo wąskiego marginesu możliwych jej zmian wyznaczonego wysokością uzyskiwanej marży ze sprzedaży. Można by jedynie rozważać, czy w sytuacji, o której mowa, nie byłby zasadny chociaż częściowy, niewielki upust na cenie (rzędu groszy), lecz należy wziąć pod uwagę, że z uwagi na stosunkowo niewielką liczbę stacji oferujących auto-gaz, rynek jego sprzedaży nie jest w pełni konkurencyjny. Przy niewielkich różnicach cenowych konsumentom nie opłaca się pokonanie znacznych często odległości pomiędzy poszczególnymi stacjami, bądź zbaczenie ze zwyczajowo przyjętej trasy przejazdu w celu zatankowania pojazdu znikomo tańszym gazem. Ewentualny zysk nie pokryłby poniesionych kosztów przejazdu do stacji oferującej tańsze paliwo.

Prezes Urzędu wyjaśniając sprawę nie ustalił, aby sprzedawcy gazu jak w sentencji decyzji, dokonali ustaleń – w jakiegokolwiek z form, o których mowa w art. 4 pkt 4 ustawy – na podstawie których podwyższyli cenę auto-gazu naruszając tym samym zakaz zawarty w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy. Brak jest w tej sprawie dowodów bezpośrednich, jak również dowodów pośrednich, które pozwoliłyby na domniemanie istnienia porozumienia. Sam fakt stosowania jednakowej ceny sprzedaży gazu nie jest wystarczającą przesłanką stwierdzenia naruszenia ustawy, gdyż warunkiem dla tego koniecznym jest element uzgodnienia, który pozwalałby na przyjęcie przynajmniej dorozumianej koordynacji zachowań przedsiębiorców na rynku.

Cena 1,29 zł/l nie została wprowadzona jednocześnie, co można by uznać za dowód wejścia w życie porozumienia. Tak więc brak skoordynowania wprowadzenia jednolitej ceny stanowi niewątpliwy dowód braku porozumienia.

Wobec powyższego, należało uznać za oczywisty brak naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 ustawy i orzec jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej (pkt 2 sentencji) przysługuje wnioskodawcy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Bydgoszczy. Na postanowienie objęte pkt 1 sentencji zażalenie nie przysługuje.

Do wiadomości:

1. Firma Handlowa „OKTAN” Sp. jawna
A. Koziół & Z. Mroczek
ul. Chrobrego 135/137
87-100 Toruń;
2. Spółdzielnia Pracy „TRANSPORTOWIEC”
ul. Błazyńskich 10/20
87-100 Toruń;
3. ARAL SERVICE CENTER Mirosław Radomski
ul. Szosa Lubicka 159/161
87-100 Toruń;
4. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MOTO-POL Sp. jawna
Maria Ledóchowska-Pszuk, Jan Ledóchowski
ul. Matejki 30/1
87-100 Toruń;
5. F.H.U. „WATO” s.c.
ul. Kościuszki 65
87-100 Toruń;
6. BP Express Sp. z o.o. w Krakowie
reprezentowana przez
radcę prawnego Jarosława Chełstowskiego
Łukowicz i Partnerzy Kancelaria Prawnicza
Spółka Komandytowa
ul. Mazowiecka 13
00-052 Warszawa;
7. F.H.U. „STAWOJ” Ewa Cieśla
ul. Warszawska 16/4
87-100 Toruń;

8. Firma Handlowo-Uslugowa „ELGAS” s.c.
Elzbieta i Andrzej Prządka
ul. Kujawska 1
87-100 Toruń;
9. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Warszawie
ul. Chemików 7
09-411 Płock;
10. Statoil Polska Sp. z o.o.
ul. 29 Listopada 10
00-465 Warszawa;
11. Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „M-GAZ”
Zbigniew Majchrzak
ul. Koniuchy 6/10
87-100 Toruń.
12. a/a